

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Бердянський державний педагогічний університет
Освітня програма	44449 Здоров'я людини. Фізична реабілітація
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Бердянський державний педагогічний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	44449
Назва ОП	Здоров'я людини. Фізична реабілітація
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.14 Здоров'я людини
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Кушакова Ірина Валеріївна, Приступа Яна Вячеславівна, Копійка Віра Вікторівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	12.04.2021 р. – 14.04.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/03/OP-Zdorovia-liudyny.-Fizychna-reabilitatsiia.-014.14-Serednia-osvita-Zdorovia-liudyny.pdf
Програма візиту експертної групи	https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/04/1-Prohrama-vizytu-OPP-ZDOROVYA-LYUDYNY.-FIZYCHNA-REABILITATSIYA.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Акредитація освітньої програми «Здоров'я людини. Фізична реабілітація» предметної спеціальності 014.14 Середня освіта (Здоров'я людини) першого (бакалаврського) рівня, яка реалізується на кафедрі біології, здоров'я людини та фізичної реабілітації факультету фізичної культури, спорту та здоров'я людини Бердянського державного педагогічного університету, є первинною. Випускників за даною ОП ще не було. За даною ОП був здійснений один набір (2017-2018 н.р.) за контрактною формою навчання у кількості 21 студент (7 – денна, 14 – заочна форма навчання). У наступні роки (2018-2020 р.р.) набір студентів за даною ОП не здійснювався. Зміст освітньої програми у процесі підготовки фахівців не переглядався та не удосконалювався. У 2018 р. у ЗВО була започаткована більш перспективна ОП «Біологія та здоров'я людини. Фізична реабілітація», яка стала « правонаступницею » даної ОП. Остання ОП щорічно переглядається (<https://bdpu.org.ua/faculties/ffv/structure-ffv/kaf-osnov-zdorovya/osvitni-programu/>) згідно вимог ринку праці та пропозицій стейкхолдерів. Освітня програма «Здоров'я людини. Фізична реабілітація» узгоджується з місією та стратегією розвитку ЗВО. ЗВО має чітку освітню політику підготовки учителя та достатні ресурси для її реалізації. Така інтегрована ОП для освітнього простору, де на сучасному етапі є потреба у фахівцях, які можуть працювати у інклюзивних класах, є актуальною. Започаткування та перехід у ЗВО до ОП «Біологія та здоров'я людини. Фізична реабілітація» з міждисциплінарною підготовкою вчителя сприятиме кращому працевлаштуванню випускників. Обсяг ОП та її компонентів відповідає вимогам законодавства, зміст ОП має чітку структуру і відповідає предметній області спеціальності. Освітні компоненти дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Для реалізації даної ОП факультет фізичної культури, спорту та здоров'я людини має кадровий потенціал, результати стажування викладачів впроваджуються у навчальну діяльність. Оновлення матеріально-технічних ресурсів сприяє досягненню визначених ОП цілей та програмних результатів. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я співробітників ЗВО та здобувачів, задовольняє їхні потреби, має сприятливий морально-психологічний клімат. ЗВО удосконалює інфраструктуру для здобувачів з особливими потребами. Освітня програма «Здоров'я людини. Фізична реабілітація» відповідає критеріям оцінювання якості освітньої програми

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Урахування при створенні ОП тенденцій розвитку галузі та участі ЗВО у пілотному проєкті із запровадження інклюзивної освіти. На сайті ЗВО оприлюднена необхідна інформація, яка має відношення до впровадження та реалізації ОП. Для вступу на навчання наявні чіткі і зрозумілі правила. Університет для реалізації даної ОП має достатній кадровий склад. Цьому сприяє прозора процедура конкурсного відбору НПП, система сприяння розвитку педагогічної майстерності (створений центр викладацької майстерності ARS DOCENTI; інформування учасників освітнього процесу щодо проходження курсів, стажувань через «Дайджест можливостей» та телеграм-канал «Розвиток»). На ОП реалізується студентоцентризований підхід до організації навчання та дотримано принципів академічної свободи: викладачі вільні у виборі форм і методів навчання, при цьому враховуються особистісні пріоритети студентів. Розроблений механізм оскарження результатів контрольних заходів. У освітній процес на ОП ЗВО впроваджує елементи дослідження. В Університеті запроваджена практика анкетування здобувачів вищої освіти щодо якості та задоволеності освітнім процесом. Інфраструктура ЗВО добре розвинена, надалі продовжує вдосконалюватись для можливостей отримання освіти особами з особливими освітніми потребами; наявні достатні матеріально-технічні ресурси для реалізації даної ОП. Завдяки виграним грантовим проєктам проводиться закупівля сучасного обладнання для технічної підтримки дистанційного навчання.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

При розробці та оновленні ОП враховано досвід незначної кількості аналогічних іноземних ОП, а саме проаналізовані стандарти підготовки вчителів загальноосвітніх закладів. Здобувачі ОП не задіяні у програмах академічної мобільності та здобутті неформальної освіти. Незначна кількість викладачів, які мають публікації у виданнях, що індексуються у базах Scopus або WoS. Рекомендуємо розглянути можливість створити міждисциплінарну освітню програму, що поєднувала б підготовку здобувачів за двома спеціальностями: 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) та 016 Спеціальна освіта (Ортопедагогіка). Це, на наш погляд, зробило б більш правомірним надання випускникам другої кваліфікації «Вчитель-реабітолог» (<https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/03/4-kurs-OPP-Zdor.-liud.-Fiz.-reab.-2017.pdf>). Рекомендації щодо покращення ОП: залучати здобувачів вищої освіти за ОП до неформальної / інформальної освіти з відповідним визнанням результатів навчання, до діючих практик академічної мобільності та стипендіальних програм; розглянути можливість впровадження практики підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти; посилити роботу у напрямку практичного впровадження академічної доброчесності при реалізації контрольних заходів.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

У тексті ОП 2017 р., введеної в дію 01.09.2017 р., вказано приналежність до предметної спеціальності 014.14 Середня освіта (Здоров'я людини). З переліку предметних спеціальностей позицію «014.14 Середня освіта (Здоров'я людини)» було виключено наказом МОН України від 12.10.2017 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 12 травня 2016 року №506» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1344-17#n37>). Метою заявленої на акредитацію ОП «Здоров'я людини. Фізична реабілітація» є підготовка професійного, конкурентоздатного вчителя основ здоров'я та вчителя-реабілітолога. Цілі ОП відповідають основним напрямкам діяльності університету: «підготовка фахівців різних освітніх та освітньо-кваліфікаційних рівнів, підготовка та атестація згідно з державним замовленням і договірними зобов'язаннями висококваліфікованих фахівців для закладів освіти, культури, науково-дослідних установ, підприємств, організацій, органів державного управління» (<https://bdpu.org.ua/public-information/university-statute/>). Підготовка за даною ОП передбачає формування загальних та фахових компетентностей учителя основ здоров'я для закладів загальної середньої освіти та вчителя-реабілітолога для інклюзивної освіти і реабілітаційних установ. Заявлені цілі ОП також відповідають місії ЗВО - «сприяти модернізації українського суспільства шляхом підготовки конкурентоздатних фахівців з високим рівнем професійної компетентності, інтелектуальної активності, соціальної відповідальності, що ґрунтуються на кращих вітчизняних традиціях та інтегровані у світову освіту й науку» (<https://bdpu.org.ua/public-information/mission-university/>) та стратегії розвитку університету – «надання освітніх послуг, що відповідають національним та міжнародним стандартам, з урахуванням вимог усіх зацікавлених сторін; організація освітнього процесу, що відповідає стандартам вищої освіти, забезпечує надання якісної освітньої послуги та здобуття студентами, аспірантами, докторантами якісної вищої освіти, сприяє формуванню професійної та наукової компетентностей здобувачів вищої освіти» (<https://bdpu.org.ua/public-information/development-strategy/>).

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Акредитація ОП є первинною. Формулювання цілей та програмних результатів навчання проводилось складом групи розробників ОП. Для розробки ОП 2017 р. були залучені лише викладачі факультету фізичної культури, спорту та здоров'я людини Бердянського державного педагогічного університету. Вчителі практики та здобувачі до складу робочої групи ОП «Здоров'я людини. Фізична реабілітація» не увійшли. Включення до складу робочої групи вчителів та здобувачів відбулось у започаткованій 2018 р. « правонаступниці » даної ОП - ОП «Біологія та здоров'я людини. Фізична реабілітація». Остання ОП щорічно переглядається (<https://bdpu.org.ua/faculties/ffv/structure-ffv/kaf-osnov-zdorovya/osvitni-prohramy/>) згідно вимог ринку праці та пропозицій стейкхолдерів. До її робочої групи входить вчитель Пилипенко Л. (вчитель біології та основ здоров'я), Алексова Т. (фахівець з фізичної реабілітації) (<https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/03/3-kurs-OPP-Biolohiia-2018.pdf>), а у документі ОП 2020 р. додатково здобувач Баришнікова О. (https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/03/014_SO_Biolog-1.pdf). На цей час на сайті ЗВО активні посилання на проект правонаступниці даної ОП - ОП «Біологія та здоров'я людини. Фізична реабілітація» (2021 р.) (<https://bdpu.org.ua/faculties/ffv/structure-ffv/kaf-osnov-zdorovya/osvitni-prohramy/>).

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

З урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, сучасних вимог ринку праці, галузевого та регіонального контексту при запровадженні ОП враховано підготовку не тільки вчителя основ здоров'я, але і як фахівця для роботи в інклюзивних класах, які володіють технологіями фізичної реабілітації. За словами гаранта аналіз освітнього ринку Запорізького, Донецького регіону виявив потребу у випускниках даної ОП, особливо що стосується підготовки здобувачів до роботи з інклюзивними учнями. Так, ПРН 15, ПРН 16, ПРН 17 реалізується у ОК 10, 27, 28, 29. Під час зустрічі з гарантом та членами робочої групи було наголошено, що робоча група при розробці ОП (перелік фахових компетентностей та ПРН) брали до уваги аналогічні ОП дев'яти вітчизняних ЗВО: Прикарпатського національного університету, Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова, Харківського національного педагогічного університету ім.Г.С.Сковороди, Дніпровського національного університету, Хмельницького національного університету, Рівненського державного гуманітарного університету, Тернопільського національного педагогічного університету, Полтавського національного педагогічного університету

ім. В.Г.Короленка, Запорізького національного університету. Також для формування переліку загальних компетентностей, які були враховані при формулюванні цілей та програмних результатів навчання даної ОП, були проаналізовані професійні стандарти вчителів Чехії та Австралії. Слід відзначити, що для залучення досвіду іноземних аналогічних ОП, робочою групою опрацьовано незначну їх кількість. Гарант ОП Хатунцева С. М. та перший проректор ЗВО Гуренко О. І. зазначили під час зустрічі, що існує значна розбіжність з програмами підготовки педагогів середньої освіти з країнами дальнього зарубіжжя, що вносить певні труднощі при залученні іноземного досвіду підготовки вчителів.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарту вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Здоров'я людини) немає. ОП і навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти розроблено з урахуванням Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня, Закону України «Про вищу освіту». У зв'язку з відсутністю стандарту вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Здоров'я людини), ПРН за ОП визначені відповідно до вимог Національної рамки кваліфікацій, яка ґрунтується на європейських і національних принципах та стандартах забезпечення якості освіти. Програмні результати навчання відповідають вимогам 7-го рівня Національної рамки кваліфікацій та першому циклу вищої освіти (згідно постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 <https://www.kmu.gov.ua/npras/244824068>). ОП містить загальні і фахові компетентності, що визначають специфіку підготовки здобувачів, та програмні результати навчання, які визначають, що здобувач освіти повинен знати, розуміти та буде здатним виконувати після завершення навчання за ОП. Так, ПРН 11 відображає наукові знання; ПРН 14, 15, 16, 17, 20 - практичні уміння; ПРН 7 і ПРН 18 – відображає вимоги до комунікації; ПРН 5 і ПРН 19 - вимоги щодо відповідальності та автономії; ПРН 1-6 корелюють із загальними та фаховими компетентностями.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

З урахуванням сучасних вимог ринку праці та тенденцій розвитку спеціальності, при запровадженні ОП враховано міждисциплінарну підготовку вчителя основ здоров'я, який в тому числі підготовлений для роботи в інклюзивних класах та володіє технологіями фізичної реабілітації.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

До складу робочої групи ОП «Здоров'я людини. Фізична реабілітація» (2017 р.) не були включені вчителі практики та здобувачі вищої освіти. При розробці ОП залучений досвід незначної кількості іноземних аналогічних ОП. Для оперативного отримання рекомендацій щодо удосконалення ОП на сайті ЗВО доцільно було б поряд з активним посиланням на проєкт ОП, зробити активне посилання «Рекомендації».

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Сильними сторонами ОП є обґрунтована доцільність даної ОП з урахуванням необхідності підготовки фахівців з навиками інклюзивної діяльності; чітко сформовані цілі та завдання ОП, які відповідають меті та стратегії ЗВО. Проте окремі позиції в межах критерію мають потенціал для покращення. Зокрема, незначно залучений досвід іноземних аналогічних ОП. Виявлені недоліки не є суттєвими. ЗВО має чітку освітню політику підготовки учителя за даною ОП та достатні ресурси для її реалізації. Зважаючи на вищевказані сильні та слабкі сторони, експертна група дійшла висновку, що ОП відповідає рівню В за Критерієм 1.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Загальний обсяг ОПП: 240 кредитів. Співвідношення обсягів ОК програми: загальний обсяг обов'язкових компонент – 180 кредитів; загальний обсяг вибіркового компонент – 60 кредитів (25%). До загального обсягу обов'язкових компонент входять: цикл загальної підготовки – 22 кредити (9,17%); цикл психолого-педагогічної підготовки – 18 кредитів (7,5%); цикл професійно-практичної підготовки – 140 кредитів (58,33%). До складу циклу професійно-практичної підготовки входить навчальна (ОК30) та виробничі (ОК31-ОК33) практики, які складають 24 кредити (10%).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОП передбачає вивчення здобувачами ОК циклу загальної підготовки і циклу ОК професійної підготовки. Цикл загальної підготовки (ОК 1–ОК 6: «Історія України», «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Сучасні інформаційні технології», «Іноземна мова», «Філософія», «Історія української культури») забезпечує гуманітарну складову, загальнокультурну підготовку, формує світогляд та soft skills. Цикл дисциплін професійної підготовки складається з двох логічних для майбутнього педагога компонент: психолого-педагогічної та професійно-практичної підготовки. Зміст ОК психолого-педагогічної підготовки («Психологія», «Педагогіка», «Історія педагогіки») забезпечують здобувачів фундаментальними знаннями з педагогіки і психології. Зміст ОК професійно-практичної підготовки відповідають змісту предметної області 014 Середня освіта (Здоров'я людини) і формують загальні та фахові компетентності, визначені ОП («Вступ до фаху», «Анатомія і фізіологія людини», «Вікова фізіологія», «Гігієна», «Біохімія», «Інклюзивна освіта», «Основи медичних знань», «Теорія здоров'я та здорового способу життя», «Основи раціонального та оздоровчого харчування», «Методика навчання основ здоров'я», «Основи наукових досліджень в освітній галузі «Здоров'я людини»», «Діагностика та моніторинг рівня здоров'я», «Здоров'язберігаючі педагогічні технології», «Теорія і технології оздоровчо-рекреаційної рухової активності», «Реабілітаційні технології при порушеннях опорно-рухового апарату», «Теорія та методика фізичної реабілітації», «Психологічний супровід в реабілітації з основами психофізіології», «Реабілітаційні технології при вадах розвитку у дітей», «Охорона праці та безпека життєдіяльності», «Навчальна практика» (4-й семестр), «Виробнича практика зі спеціальності» (5-й семестр), «Виробнича практика зі спеціальності» (6-й семестр), «Виробнича практика зі спеціалізації» (7-й семестр). Структура професійно-практичної підготовки ОП логічно поєднує навчальні дисципліни, направлені на формування компетентностей учителя основ здоров'я для закладів загальної середньої освіти (ОК 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17,18, 19, 20, 22, 23,25) та навчальні дисципліни, направлені на формування компетентностей вчителя-реабітолога для інклюзивної освіти і реабілітаційних установ (ОК 10, 24, 26, 27, 28)

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП відповідає предметній області спеціальності 014 Середня освіта (Здоров'я людини). ОП передбачає міждисциплінарну підготовку фахівців. У основі ОП - комплексне оволодіння здобувачами знаннями та вміннями з біології, основ медичних знань, педагогіки, інклюзії, реабілітаційних технологій, здоров'язберігаючих технологій. Підготовка фахівця за ОП «Здоров'я людини. Фізична реабілітація» передбачає формування загальних та фахових компетентностей як учителя основ здоров'я для закладів загальної середньої освіти, так і вчителя-реабітолога для інклюзивної освіти і реабілітаційних установ. ОК, направлені на формування компетентностей учителя основ здоров'я для закладів загальної середньої освіти: «Вступ до фаху», «Анатомія і фізіологія людини», «Вікова фізіологія», «Гігієна», «Біохімія», «Основи медичних знань», «Теорія здоров'я та здорового способу життя», «Основи раціонального та оздоровчого харчування», «Методика навчання основ здоров'я», «Основи наукових досліджень в освітній галузі «Здоров'я людини»», «Здоров'язберігаючі педагогічні технології», «Теорія і технології оздоровчо-рекреаційної рухової активності», «Охорона праці та безпека життєдіяльності». ОК, направлені на формування компетентностей вчителя-реабітолога для інклюзивної освіти і реабілітаційних установ: «Інклюзивна освіта», «Діагностика та моніторинг рівня здоров'я», «Реабілітаційні технології при порушеннях опорно-рухового апарату», «Теорія та методика фізичної реабілітації», «Психологічний супровід в реабілітації з основами психофізіології», «Реабілітаційні технології при вадах розвитку у дітей». Зважаючи на значну увагу при підготовці здобувачів на отримання компетентностей вчителя-реабітолога, рекомендуємо розглянути можливість створення міждисциплінарної освітньої програми, що поєднувала б підготовку здобувачів за двома спеціальностями: 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) та 016 Спеціальна освіта (Ортопедагогіка). Це, на наш погляд, зробило б більш правомірним надання випускникам другої кваліфікації «Вчитель-реабітолог» (<https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/03/4-kurs-OPP-Zdor.-liud.-Fiz.-reab.-2017.pdf>). Освітній процес здійснюється у формі лекцій, практичних та лабораторних, семінарських занять; самостійної роботи, електронного навчання, в тому числі технологій дистанційного навчання

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Індивідуальна освітня траєкторія формується з урахуванням індивідуальних потреб та освітньо-професійних інтересів здобувача вищої освіти відповідно до п.11.4 «Положення про організацію освітнього процесу БДПУ» (https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/01/OOP_BSPU_2020.pdf). за рахунок вибіркової частини змісту навчання. Індивідуальна освітня траєкторія визначається через індивідуальний навчальний план. Він формується з урахуванням особистого вибору здобувачем освітніх компонентів (письмове анкетування або електронне голосування, які підтвердили здобувачі під час зустрічі з експертною групою) з Переліку дисциплін вільного вибору (https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/03/DVV-2021-2022-bakalavr_1.pdf). Обсяг вибіркового компонентів освітньо-професійної програми «Здоров'я людини. Фізична реабілітація» становить 60 кредитів (25%). Слід зазначити, що у мікрогрупах (до 15 здобувачів) повне аудиторне навантаження з вибіркового дисциплін, специфічних для даної ОП, надається навчальною частиною при обранні даної ОК не менше 80% студентської групи. Також студенти мають право обирати навчальні дисципліни і в інших ЗВО України та Європи за умов реалізації академічної мобільності. Крім того, здобувачі можуть обирати тему курсової роботи та бази практик.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Цикл професійно-практичної підготовки за даною ОП передбачає проходження навчальної практики (4-й семестр, 3 кредити), виробничих практик зі спеціальності» (5-й та 6-й семестри, кожна по 6 кредитів) та виробничої практики зі спеціалізації» (7-й семестр, 9 кредитів). Навчальна (ОК30) та виробничі (ОК31-ОК33) практики складають 24 кредити (10%) від загального обсягу ОП (240 кредитів). ЗВО має договори на проходження різних видів практики, робочі програми яких в цілому відповідають заявленим цілям та результатам ОП. Під час зустрічі експертної групи зі здобувачами вищої освіти за даною ОП та роботодавцями і вчителями, які є керівниками практик, у обох фокус-групах підтвердили наявність зворотного зв'язку та діалогу під час практик у ЗОШ щодо якості реалізації освітнього процесу за даною ОП. Практично орієнтовані навчальні дисципліни з блоку професійно-практичної підготовки ОП (ОК 10, 16, 17, 22, 24, 25, 26, 27, 28, 29 – всього 60 кредитів) дозволять здобувачам отримати необхідна практичні навички та фахові компетентності, заявлені у даній ОП.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Навчання за ОП через освітні компоненти загальної підготовки, що формують загальні компетентності, так і через освітні компоненти професійної підготовки, що формують фахові компетентності, дозволяє забезпечити формування в здобувачів вищої освіти комплексу соціальних навичок. Набуття soft skills відбувається також під час проходження різних видів практик, де формується здатність до адаптації та дії в новій ситуації, студенти вчаться працювати в команді, організовувати освітній процес з урахуванням особливих потреб учнів. Удосконаленню соціальних навичок також сприяє участь здобувачів вищої освіти у системі студентського самоврядування, соціальних акціях, конференціях різного рівня тощо. Однак при зустрічі з ЕГ здобувачі вищої освіти не змогли чітко назвати заходи та ОК, у яких вони удосконалювали навички soft skills.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Здоров'я людини) відсутній. 23.12.2020 р. оприлюднений наказ №2736 від «Про затвердження професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)». Тому доцільним при перегляді та плановому оновленні аналогічних споріднених ОП є коригування компетентностей здобувачів згідно Наказу (професійного стандарту).

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

На сайті ЗВО оприлюднений графік освітнього процесу (<https://bdpu.org.ua/elearning-work/>). За даною ОП обов'язкові освітні компоненти складають 180 кредитів (75%): цикл загальної підготовки – 22 кредити (9,17%); цикл психолого-педагогічної підготовки – 18 кредитів (7,5%); цикл професійно-практичної підготовки – 140 кредитів (58,33%). Загальний обсяг вибіркового компонент – 60 кредитів (25%). Співвідношення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою) визначається «Положення про організацію освітнього процесу БДПУ» (https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/01/OOP_BSPU_2020.pdf). Згідно п.5 Положення максимальне аудиторне тижневе

навантаження здобувачів першого рівня вищої освіти (розклад занять (<https://bdpu.org.ua/timetable-ffv/>) не перевищує 30 годин (складає близько 22 годин), а обсяг часу для самостійної роботи студента (п.4.3.) для денної форми навчання у відсотках від загального обсягу навчального часу дисципліни – складає від 50% до 70%. Співвідношення обсягу аудиторних занять і самостійної роботи студентів визначається згідно змісту конкретної навчальної дисципліни, її ваги в освітньому процесі при реалізації ОП. Зміст самостійної роботи прописаний у методичному забезпеченні дисциплін (https://drive.google.com/drive/folders/1M6WaK_UgeynRI_Z-VKbqnrz3An7EhWUI) та на платформі Moodle (<https://edu.bdpu.org/>). Навчальне навантаження здобувачів вищої освіти за даною ОП складає від 4-х до 8-ми годин на день, проте у певні дні (середа) у навчальному розкладі з 2-х пар на день є пробили у 2 години без навчальних занять.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

На даній ОП на цей час відсутня практика підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти. Проте така форма підготовки є доцільною для успішного працевлаштування та формування фахівця найбільш наближеного до умов виробництва.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Сформований у ЗВО перелік вибіркових дисциплін охоплює всі вибіркові компоненти ЗВО різних ОП, спеціальностей та факультетів (навіть які не забезпечують суто фахові компетентності здобувача), що надає здобувачам найбільш широкий вибір для формування індивідуального навчального плану

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Доцільним є розглянути можливість впровадження практики підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти (зважаючи на наявність аналогічної ОП «Біологія та здоров'я людини. Фізична реабілітація», яка є продовженням даної ОП). Приділити увагу формуванню у здобувачів вищої освіти комплексу соціальних навичок soft skills.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Сильними сторонами ОП є запропонований у ЗВО широкий міждисциплінарний механізм вільного вибору дисциплін. Проте окремі позиції в межах критерію мають потенціал для покращення. Зокрема, доцільним є впровадження практики підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти та приділення уваги формуванню у студентів soft skills. Але виявлені недоліки не є суттєвими. Зважаючи на вищевказані сильні сторони та рекомендації до покращення ОП, експертна група дійшла висновку, що ОП відповідає рівню В за Критерієм 2.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому до БДПУ у 2020 році є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу <https://bdpu.org.ua/entry-rules/>, затверджені Вченою радою 28.12.2020 р. містять інформацію щодо спеціальності 014 «Середня освіта («Здоров'я людини. Фізична реабілітація»)). Прийом здійснюється на конкурсній основі (конкурсний бал 121,83) за відповідними джерелами фінансування. Для конкурсного відбору осіб на основі повної загальної середньої освіти зараховуються бали сертифіката ЗНО з трьох конкурсних предметів (Українська мова, біологія, хімія або математика) з урахуванням

вагових коефіцієнтів та середнього балу документа про повну загальну середню освіту (<https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/12/Pravyla-.pdf>). Відсутні місця, що фінансуються за рахунок державного бюджету.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

У Правилах прийому (<https://cutt.ly/Sj7AlZN>, <https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/03/Dodatok-11.pdf>) визначена процедура вступу здобувачів на ОПП «Здоров'я людини. Фізична реабілітація» із зазначенням форм, термінів та вартості навчання, які висвітлено на сайті «Зміни до правил прийому до БДПУ» від 25.03.2021 року. У додатку 4 (http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/05/Dodatok-4_-2.pdf) розділу «Правила прийому на навчання до Бердянського державного педагогічного університету в 2020 році», для вступників на бюджетну та контрактну форму навчання визначені однакові коефіцієнти для вступних іспитів, а саме (0,3), що вимагає від вступників достатньо високого рівня знань із зазначених предметів. Також є можливість вступу на ОП осіб, які здобули ОКР молодшого спеціаліста, для здобуття освітнього ступеня бакалавра. Перелік вступних випробувань для прийому на навчання (додаток 2) (<http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/05/Dodatok-2-1-1.pdf>). Програми вступних випробувань, оприлюднені на сайті університету у розділі «Вступнику». Програма вступного фахового випробування максимально враховує особливості ОП та орієнтована на вступників, які мають ґрунтовні базові знання. Для конкурсного відбору осіб, які на основі повної загальної середньої освіти вступають на перший курс для здобуття ступеня бакалавра, зараховуються бали сертифіката(ів) зовнішнього незалежного оцінювання (результати вступних іспитів) з трьох конкурсних предметів. Визнання результатів, отриманих у інших ЗВО регулюється положенням «Про організацію освітнього процесу в Бердянському державному педагогічному університеті» (https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/01/OOP_BSPU__2020.pdf), «Про порядок поновлення та переведення здобувачів вищої освіти у Бердянському державному педагогічному університеті» (https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/pro-poriadok-ponovlenniaBDPU_2019_sayt.pdf), про академічну мобільність студентів БДПУ (<https://bdpu.org.ua/normativna-baza-bdpu/position-of-educationa/academic-mobility/>). Здобувачі, які вступали на основі ОС молодшого бакалавра (ОКР молодшого спеціаліста), зараховувалися результати фахового випробування «Основи здоров'я» та середній бал документу, який здобули на попередньому освітньому рівні. Для здобувачів, які мали ОКР молодший спеціаліст за іншою спеціальністю передбачено проходження додаткової співбесіди. Здобуття вищої освіти також приймаються особи, котрі мають такий ж або вищий ступінь вищої освіти або навчаються не менше 1 року та виконують індивідуальний план згідно результатів фахового випробування «Основи здоров'я» (<https://bdpu.org.ua/entry-rules/>).

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, здійснюється відповідно до <https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/03/Dodatok-11.pdf>, яке затверджене Вченою радою університету від 25.03.2021 року. В ньому визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності <https://bdpu.org.ua/normativna-baza-bdpu/position-of-educationa/academic-mobility/>, є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Фактичної реалізації визнання результатів навчання на даній ОП не було.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

На сайті оприлюднено положення стосовно визнання результатів, отриманих у неформальній Освіті (https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/01/OOP_BSPU__2020.pdf) п.8, з яким здобувач може ознайомитись у розділі «Нормативна база БДПУ». Здобувачі під час інтерв'ювання проявили зацікавленість у отриманні знань у неформальній освіті. Під час зустрічі з гарантом Хатунцевою С. М. було відзначено, що наразі практики зарахування додаткових балів, отриманих у неформальній освіті немає. Здобувачів заохочують до отримання неформальної освіти, вони мають подібний досвід освіти, але не проявляють ініціативи щодо результатів їх зарахування, що може бути пов'язаним з недостатньо чітким усвідомленням здобувачами правил їх визнання.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому та інші нормативні документи в контексті Критерію 3 є зрозумілими, чіткими, враховують предметну специфіку ОП «Здоров'я людини. Фізична реабілітація» та оприлюднені на сайті Університету з метою

забезпечення зручного доступу до них усіх зацікавлених осіб. Найважчий Порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті (п.8 Положення про організацію освітнього процесу в БДПУ).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Розглянути можливість впровадження програм академічної мобільності здобувачів освіти як в Україні, та і за її межами. Приділити увагу більш активному інформуванню здобувачів щодо визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Сильними сторонами ОП є чітка і прозора процедура вступу на ОП; вона враховує особливості ОП та орієнтована на вступників, які мають ґрунтовні базові знання; розроблена і оприлюднена процедура визнання результатів навчання в інших ЗВО, під час академічної мобільності та отриманих у неформальній освіті. Проте окремі позиції в межах критерію мають потенціал для покращення. Зокрема, доцільним є активізація роботи із залучення студентів до академічної мобільності та за умов пандемії при наявній змішаній або дистанційній формах навчання – до неформальної освіти. Однак виявлені недоліки не є суттєвими. Зважаючи на вищевказані сильні сторони та рекомендації до покращення ОП, експертна група дійшла висновку, що ОП відповідає рівню В за Критерієм 3.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Аналіз відомостей СО та результати зустрічей з гарантом, викладачами та студентами засвідчили, що на ОПП застосовуються різноманітні форми та методи викладання і навчання (традиційні та інноваційні) у відповідності до внутрішніх документів ЗВО https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/OOP_BSPU_2020-1.pdf, <https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/Polozhennya-pro-orhanizatsiyu-samostiynoyi-roboty-studentiv-BDPU.pdf>, https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/02/VSZYaO_BSPU_2019.pdf. Викладачі запроваджують нестандартні лекції (проблемні, лекцію-діалог); при організації самостійної роботи здобувачів перевага надається практичним, дослідницьким методам, зокрема таким, як аналіз, порівняння, узагальнення, експеримент, спостереження. НППП зазначено, що дослідницькі завдання зі створення міні-проектів студенти отримують з дисциплін загального та фахового циклу (з історії України (ОК 01), з методики навчання основ здоров'я (ОК 11) тощо). У таблиці з відомостей СО продемонстрована відповідність ПРН методам навчання та оцінювання окремих ОК у залежності від їх специфіки. ЗВО, дотримуючись принципів академічної свободи та студентоцентрованого підходу, забезпечує можливість для НППП обирати методи викладання, а для студентів – методи навчання, в т. ч., квести, круглі столи, тренінгові вправи, вебіари <https://bdpu.org.ua/faculties/ffv/structure-ffv/kaf-osnov-zdorovya/news-kaf-osnov-zdorovya/>.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Усі учасники освітнього процесу за ОП заповнюють, що своєчасно і в доступній формі отримують інформацію щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих ОК, оскільки необхідні відомості щодо перебігу освітнього процесу розміщуються на веб-сайті БДПУ, як-от: графік освітнього процесу (<http://bdpu.org/elearningwork/>), розклад занять (<http://bdpu.org/timetable-ffv/>), інформація щодо ОПП (<http://surl.li/oavc>), електронна підтримка навчання MOODLE (<https://edu.bdpu.org/>). Викладачі ОП, інший адмінперсонал, студенти у процесі акредитаційних зустрічей активно демонстрували знання Положення про організацію освітнього процесу в БДПУ (https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/OOP_BSPU_2020-1.pdf), зокрема в частині визначення порядку та критеріїв оцінювання. Гарантом та НППП засвідчено, що інформація про форми поточного та підсумкового контролю, розподіл балів за виконання різних видів завдань з кожної дисципліни доводиться до відома здобувачів на початку семестру в усній формі, а також у вигляді силабусів, навчальних програм, навчально-методичних матеріалів ОК, розміщених на сторінці кафедри біології, здоров'я людини та

фізичної реабілітації (<https://bdpu.org.ua/faculties/ffv/structure-ffv/kaf-osnov-zdorovya/elearning-kaf-osnov-zdorovya/>) та на електронній платформі MOODLE (<https://edu.bdpu.org>). Однак потрібно відзначити, що на кафедральній сторінці сайту ЗВО (<https://bdpu.org.ua/sylabusy-kafedra-biolohii-zdorov-ia-liudyny-ta-fizychnoi-reabilitatsii-4-kurs-opp/>) розміщені силабуси не до всіх ОК ОПП, зокрема з обов'язкових освітніх компонентів – тільки до ОК 11, ОК 28, ОК 29 (дата звернення 16.04.2021), навчальні програми ж викладені у повному обсязі (<https://bdpu.org.ua/navchalni-prohramy-kafedra-biolohii-zdorov-ia-liudyny-ta-fizychnoi-reabilitatsii-4-kurs-opp/>).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

З інформації, отриманої при розгляді відомостей СО, ОП (ФК 7, ФК 11) (<http://surl.li/oavc>) та з бесід із викладачами та студентами випливає, що під час навчання здобувачі здійснюють різноманітні дослідження, які передбачені змістом ОК (<https://bdpu.org.ua/navchalni-prohramy-kafedra-biolohii-zdorov-ia-liudyny-ta-fizychnoi-reabilitatsii-4-kurs-opp/>) циклів загальної та професійної підготовки (ОК 01, ОК 10, ОК 11, ОК 17, ОК 26, ОК 30, ОК 31, ОК 32, ОК 33 тощо). Так, за свідченням викладачів, студенти досліджують власний родовід і створюють генеалогічне дерево при опануванні тем з Історії України (ОК 01), виконують антропометричні дослідження і здійснюють функціональні проби на заняттях з Теорії та методики фізичної реабілітації (ОК 10), вивчають рівень фізичного здоров'я та функціонування фізіологічних систем на Теорії здоров'я та здорового способу життя (ОК 17), опрацьовують методики донозологічної діагностики стану здоров'я на заняттях з ОК 26 Діагностика і моніторинг рівня здоров'я, на навчальній та виробничій практиці (ОК 30, ОК 31, ОК 32) досліджують особистісні якості учнів, стиль роботи вчителя, психологічний клімат колективу, вплив різних методів фізичної реабілітації на осіб з інвалідністю (ОК 33), здійснюють різноманітні спостереження, анкетування, аналіз інформації тощо. Студенти залучені до реалізації комплексної теми кафедри «Формування професійної компетентності майбутнього фахівця з фізичної реабілітації» (<https://us.bdpu.org.ua/poiednannia-navchannia-i-naukovo-doslidnoi-roboty-na-kafedri-biolohii-zdorov-ia-liudyny-ta-fizychnoi-reabilitatsii.html>), презентують свої наукові здобутки на засіданнях круглих столів, наукових конференціях (<https://us.bdpu.org.ua/mizhnarodna-naukova-diial-nist-maybutnikh-vchyteliv-osnov-zdorov-ia-vchyteliv-reabilitolohiv.html>), Фестивалі науки БДПУ, публікують статті і тези у періодичному виданні Збірник тез наукових доповідей студентів БДПУ (<https://bdpu.org.ua/opportunities/conferences/zbirnyk-tez/>) та інших виданнях (<https://us.bdpu.org.ua/mizhnarodna-naukova-diial-nist-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-osvitn-o-profesiynoi-prohramy-zdorov-ia-liudyny-fizychna-reabilitatsiia.html>).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Оновлення змісту освіти і внесення змін до ОП регламентується «Положенням про освітні програми БДПУ» (http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/02/OPP_BSPU_2019.pdf). У відомостях СО вказано, що зміст освітніх компонентів оновлюється, за потребою, кожним науково-педагогічним працівником напередодні навчального року, це відображається у програмах та силабусах дисциплін, які щорічно розглядаються та затверджуються на засіданнях кафедр. Аналіз змісту навчальних програм (<https://bdpu.org.ua/navchalni-prohramy-kafedra-biolohii-zdorov-ia-liudyny-ta-fizychnoi-reabilitatsii-4-kurs-opp/>) свідчить, що до списків базової рекомендованої літератури дійсно внесено переважно актуальні навчальні видання, але у програмах деяких ОК при цьому містяться джерела, видані за 10 років до створення програми і раніше: (наприклад, 1. Гуць М. В., Олійник І. Г., Ющук І. П. Українська мова у професійному спілкуванні: навч. посіб. Київ: Міжнародна агенція «BeeZone», 2004. 336 с. до ОК 03 Українська мова (за ПС)). Навчальна програма з анатомії і фізіології людини (ОК 13) рекомендує здобувачам поряд із свіжими виданнями інформаційні ресурси, що не стосуються предмету (за посиланням <http://www.anatomus.ru/> виконується перенаправлення на портал новин «Анатомія бізнеса» – рос. мовою), або являють собою тільки сторінку результатів пошуку за запитом «Картинки по запиту анатомія человека» (рос. мовою): <https://www.google.com.ua/search?q=%D0%B0%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D1%8F+%D1%87%D0%B5%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D0%BA%D0%B0&hl=ru&client=opera&sa=X&rls=ru&channel=suggest&prmd=imvnsa&tbm=isch&tbo=u&source=univ&ei=811UPfiL4HOtAbOzIGwDg&ved=0CCIQsAQ&biw=1333&bih=602> . Також з відомостей СО та під час зустрічей з НПП з'ясовано, що оновлення змісту освіти на ОП відбувається, в основному, за результатами власних наукових досліджень викладачів (<https://bdpu.org.ua/faculties/ffv/structure-ffv/kaf-osnov-zdorovya/science-kaf-osnov-zdorovya/>). Викладачі ОП активно проходять стажування в Україні та за кордоном, вивчаючи кращі сучасні практики і наукові здобутки у галузі, яку викладають, що дає змогу вчасно вносити корективи до змісту освітніх компонентів (<https://us.bdpu.org.ua/mizhnarodne-naukovo-pedahohichne-stazhuvannia-vykladachiv-kafedry-biolohii-zdorov-ia-liudyny-ta-fizychnoi-reabilitatsii.html>)

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

«Положенням про організацію освітнього процесу в БДПУ» (http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/02/OOP_BSPU_2020.pdf) регламентовано інтернаціоналізацію діяльності університету. У ЗВО працює відділ з міжнародних зв'язків (<http://bdpu.org/international-relations/>), що опікується питаннями

розширення співробітництва з іноземними навчальними та науковими установами. Викладачі ОП пройшли стажування в іноземних ЗВО (<https://us.bdpu.org.ua/poiednannia-navchannia-vykladannia-ta-naukovykh-doslidzhen-z-internatsionalizatsiieiu-diial-nosti-na-kafedri-biolohii-zdorov-ia-liudyny-ta-fizychnoi-reabilitatsii.html>), серед них Хатунцева С. (Опольський університет, Республіка Польща, 2020 р.), Кара С., Расторгуєва І. (Інститут науково-дослідний Люблінського науково-технологічного парку та ГО «Міжнародна фундація науковців та освітян», Республіка Польща, 2020 р.). НПП беруть участь у роботі міжнародних наукових конференцій (<https://us.bdpu.org.ua/poiednannia-navchannia-i-naukovo-doslidnoi-roboty-na-kafedri-biolohii-zdorov-ia-liudyny-ta-fizychnoi-reabilitatsii.html>). Здобувачі ОП також презентували свої наукові доробки на міжнародних науково-практичних конференціях: Сєверіна А., Десятник Р. (<http://surl.li/oavj>), Бушко С., Кравець К. (<http://surl.li/oavg>), Із'янов К., Попова Р.) (<http://surl.li/oavl>), Сарана О. (<http://surl.li/oavk>). Студенти з даної ОП поки не брали участі у програмах міжнародної академічної мобільності, при цьому керівник відділу міжнародних зв'язків та заступник декана факультету, відповідальний за цей напрямок роботи, в ході зустрічі відзначили, що основною причиною відсутності студентських обмінів є карантин через пандемію COVID-19.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Форми та методи навчання і викладання на ОП відповідають цілям та програмним результатам навчання, визначеним освітньою програмою. ЗВО докладаються потужні зусилля для реалізації студентоцентрованого підходу до організації навчання та дотримання принципів академічної свободи: викладачі вільно обирають форми і методи викладання, при цьому враховуються особистісні пріоритети студентів щодо вибору форм і методів навчання. Учасники освітнього процесу різними засобами поінформовані щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих ОК. НПП впроваджують дослідницькі методи в освітній процес на ОП, особливо, у зміст самостійної роботи здобувачів. Проводиться оновлення змісту ОК на основі наукових досліджень викладачів ОП. ЗВО сприяє реалізації права учасників освітнього процесу на академічну мобільність.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Інформацію про обов'язкові та вибіркові дисципліни на сайті ЗВО потрібно доповнити шляхом розміщення силабусів тих ОК, щодо яких це поки не зроблено (наявні силабуси тільки ОК 11, ОК 28, ОК 29). Також необхідно ретельніше слідкувати за оновленням змісту навчальних програм стосовно рекомендованих джерел інформації з предметів. ЗВО рекомендується сприяти участі здобувачів ОП у програмах міжнародної академічної мобільності, в умовах карантину – у дистанційному форматі.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Сильними сторонами при реалізації ОП є студентоцентрований підхід; дотримання принципів академічної свободи; впровадження у освітній процес елементів дослідження; щорічне оновлення змісту ОК на основі сучасних практик (в тому числі за результатами стажувань викладачів). ЗВО сприяє реалізації права учасників освітнього процесу на академічну мобільність. Проте окремі позиції в межах критерію мають потенціал для покращення. Зокрема, доцільним є активізація діяльності ЗВО щодо участі здобувачів ОП у програмах академічної мобільності (в тому числі міжнародної) та продовжити роботу з розробки силабусів та оновленням змісту ОК. Однак виявлені недоліки не є суттєвими. Зважаючи на вищевказані сильні сторони та рекомендації до покращення ОП, експертна група дійшла висновку, що ОП відповідає рівню В за Критерієм 4.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Положення про організацію освітнього процесу в БДПУ (http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/02/OOP_BSPU_2020.pdf) і Положення про критерії та порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у БДПУ (http://bdpu.org/wpcontent/uploads/2019/11/Положення-про-критерії_2019_сайт.pdf), що визначають форми контрольних заходів на ОП, оприлюднені на сайті ЗВО. ОП передбачає такі контрольні заходи, як діагностичний (вхідний контроль із дисципліни), поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється у формі усного та письмового опитування (тести або у формі відповіді на запитання у вигляді проблеми), перевірки виконання практичних, лабораторних, самостійних робіт та ін. Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється здобувачам у журнал академічної групи після кожного контрольного заходу. Як засвідчило інтерв'ювання викладачів і вивчення програм та силабусів дисциплін (<https://bdpu.org.ua/faculties/ffv/structure-ffv/kaf-osnov-zdorovya/elearning-kaf-osnov-zdorovya/>), мах кількість балів за поточний контроль із дисципліни, вивчення якої закінчується екзаменом, становить 50 балів, заліком – 100 балів. Курсова робота та практика оцінюються від 0 до 100 балів (включно). Підсумковий контроль проходить у формі семестрового заліку або екзамену та підсумкової атестації. Як зазначено у відомостях СО та підтверджено викладачами у ході бесіди, залік проводиться за результатами поточного контролю і не передбачає обов'язкової присутності здобувача. Екзамен проводиться за розкладом екзаменаційної сесії із обов'язковою присутністю студента. Як показано у табл. 3 до відомостей СО і підтверджено гарантом, семестровий контроль, як і поточний, може проводитись в усній/письмовій формах, у вигляді тестування, можливе поєднання різних форм контролю (перевірка теоретичної підготовки та практичних навичок), що у більш повній мірі дозволяє встановити відповідність знань і вмінь студента ПРН ОК і ОП в цілому. Форма і зміст поточного та семестрового контролю затверджуються відповідною кафедрою та відображаються в навчальній програмі, силабусі та системі дистанційного навчання MOODLE. За твердженням здобувачів, з особливостями та порядком проведення, структурою та формою, критеріями оцінювання контрольних заходів із дисципліни студент ознайомлюється на першому занятті викладачем і через веб-сайт університету (<https://edu.bdpu.org>, <https://bdpu.org.ua/normativna-baza-bdpu/position-of-educationa/organization-of-educational-activities/>). ЗВО через сайт регулярно проводить анонімне анкетування студентів щодо задоволеності умовами навчання («Викладач очима студента», «Дисципліна очима студентів» та ін. (<http://bdpu.org/questionnaire-ffv/>)). За результатами анкетувань здобувачів дисципліни ОП мають чітко презентований зміст, структуру та критерії оцінювання (<https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/02/Dystsyplina-ochyma-studenta-01.12.2020-15.12.2020.pdf>)

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти зі спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями) на даний момент відсутній. ОП «Здоров'я людини. Фізична реабілітація» за спеціальністю 014 Середня освіта (Здоров'я людини) передбачено атестацію здобувачів вищої освіти у формі атестаційних екзаменів: атестаційного екзамену зі спеціальності та атестаційного екзамену з фізичної реабілітації (<https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/03/4-kurs-OPP-Zdor.-liud.-Fiz.-reab.-2017.pdf>). Атестацію регламентовано Положенням про організацію освітнього процесу в БДПУ (http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/02/OOP_BSPU_2020.pdf) і Положенням про критерії та порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у БДПУ (http://bdpu.org/wpcontent/uploads/2019/11/Положення-про-критерії_2019_сайт.pdf). Програми атестаційних екзаменів у відкритому доступі на сайті ЗВО поки не розміщені (дата звернення 17.04.2021).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Вивчення відомостей самооцінювання, нормативної бази БДПУ та експертні зустрічі з адміністративним персоналом, здобувачами та представниками студентського самоврядування дозволили встановити, що правила проведення контрольних заходів відомі і зрозумілі для всіх учасників освітнього процесу, визначені оприлюдненими на сайті ЗВО Положенням про організацію освітнього процесу в БДПУ (http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/02/OOP_BSPU_2020.pdf), Положенням про критерії та порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у БДПУ (http://bdpu.org/wpcontent/uploads/2019/11/Положення-про-критерії_2019_сайт.pdf), навчальними програмами і силабусами дисциплін (<https://bdpu.org.ua/faculties/ffv/structure-ffv/kaf-osnov-zdorovya/elearning-kaf-osnov-zdorovya/>), доступні для ознайомлення через платформу дистанційного навчання MOODLE (<https://edu.bdpu.org>); графік заліково-екзаменаційних сесій та підсумкової атестації розміщений на сайті університету (<http://bdpu.org/timetable-ffv/>). Вищеназваними положеннями також визначено процедуру запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження. Повторне складання заходів поточного контролю може проводитись до початку сесії тільки з поважних причин (хвороба, відрадження). Перескладання екзаменів з метою підвищення оцінки не допускається, ліквідація академічної заборгованості дозволяється здобувачу освіти, що одержав під час семестрового контролю не більше двох незадовільних оцінок. Студент має право оскаржити результати контрольних заходів, звернувшись до власне оцінювача (у випадку поточного контролю), із заявою до декана факультету (у випадку незгоди із семестровою оцінкою) або до ректора (щодо підсумкової атестації). Передбачена можливість залучення іншого компетентного НПП для перевірки

екзаменаційної роботи здобувача, що висловив незгоду. Розгляд апеляції на результат підсумкової атестації регулюється Положенням про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії у БДПУ (<https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/pro-poryadok-stvorennya-ta-orhanizatsiyu-roboty-Ekzamenatsiynoi-komisiyi.pdf>). Як запевнили в процесі акредитаційних зустрічей гарант, НПП і студенти, за період провадження ОП конфлікту інтересів не виникало, скарг здобувачів на упередженість та необ'єктивність екзаменаторів не було. В усіх корпусах університету, за словами здобувачів, наявні «Скриньки довіри».

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності у ЗВО відображені в ряді Положень: про внутрішню систему забезпечення якості освіти в БДПУ (https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/02/VSZYaO_BSPU_2019.pdf), про академічну доброчесність у БДПУ (https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/akademdobrochesnist_sayt.pdf), про організацію освітнього процесу в БДПУ (http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/02/OOP_BSPU_2020.pdf), про виявлення та запобігання академічному плагіату у БДПУ (http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/10/perevirka_Plahiat1.pdf). Учасники освітнього процесу в ході бесід запевнили, що у ЗВО послідовно формується культура академічної доброчесності, важливість її дотримання розуміють викладачі і студенти; останніх про це інформують на заняттях, у процесі створення і підготовки наукових робіт до публікації, при формуванні звітів з практик. При кафедрі біології, здоров'я людини та фізичної реабілітації діє Рада з якості освіти, що опікується питаннями академічної доброчесності. Відповідальність за дотримання її норм при написанні курсових робіт, тез, статей покладається на авторів і керівників. Викладачі та здобувачі ВО ОП беруть участь в обговоренні широкого кола питань щодо формування культури академічної доброчесності в БДПУ (<https://us.bdpu.org.ua/pro-akademichnu-dobrochesnist-na-kafedri-biologii-zdorov-ia-liudyny-ta-fizichnoi-reabilitatsii.html>). За недотримання академічної доброчесності здобувачі ВО можуть бути притягнені до академічної відповідальності, як-от: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, екзамен, залік тощо); повторне проходження відповідного ОК ОПІ; відрахування із БДПУ; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих ЗВО пільг з оплати за навчання. Представники академічного персоналу у бесіді з експертами та при формуванні відомостей СО засвідчили, що вони готові до вживання таких заходів, але за час дії ОП порушень академічної доброчесності не зареєстровано. Експертні зустрічі зі здобувачами ОП та представниками студентського самоврядування переконали, що поняття «академічна доброчесність» студентам відоме, про неприпустимість її порушення і види відповідальності вони поінформовані; знають студенти й те, що у БДПУ як інструмент протидії текстовим запозиченням та іншим порушенням академічної доброчесності використовується система «StrikePlagiarism». Проте слід зазначити, що за допомогою цієї антиплагіатної системи у БДПУ передбачено перевірку лише випускних кваліфікаційних робіт, дисертацій, але не курсових робіт, тез, статей здобувачів.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

На ОП реалізовані різні форми поточного та підсумкового контролю знань. У силабусах, навчальних програмах дисциплін та в системі підтримки дистанційного навчання MOODLE наводиться необхідна інформація про контрольні заходи. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів доводяться до відома студентів на початку семестру. Розроблена процедура оскарження результатів контрольних заходів. Регулярно проводиться анкетування здобувачів ОП шляхом анонімного опитування з подальшим аналізом та відстеженням проблем в освітньому процесі. ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів ОП. Як інструмент протидії порушенням академічної доброчесності використовується система «StrikePlagiarism», діє Рада якості кафедри та ін.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Рекомендується продовжити послідовну роботу у напрямку популяризації серед здобувачів академічної доброчесності, розробити перелік рекомендованих ЗВО безкоштовних сервісів для перевірки на плагіат курсових робіт, тез і статей студентів.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Сильними сторонами при реалізації ОП є реалізація різних форм контролю знань, вимоги до яких оприлюднюються у навчальних програмах дисциплін та силабусах і доводяться до відома студентів на початку семестру; розроблений механізм оскарження результатів контрольних заходів; анонімне анкетування здобувачів дозволяє відстежувати проблеми освітнього процесу. Проте окремі позиції в межах критерію мають потенціал для покращення. Рекомендується продовжити послідовну роботу у напрямку популяризації серед здобувачів академічної доброчесності, більш активне її практичне впровадження при реалізації контрольних заходів, розробити перелік рекомендованих ЗВО безкоштовних сервісів для перевірки на плагіат курсових робіт, тез і статей студентів. Однак виявлені недоліки не є суттєвими. Зважаючи на вищевказані сильні сторони та рекомендації до покращення ОП, експертна група дійшла висновку, що ОП відповідає рівню В за Критерієм 5.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

НПП, які задіяні у реалізації даної ОП, згідно навчальних дисциплін, які вони викладають, мають відповідну академічну кваліфікацію (базова освіта, наукова спеціальність, вчене звання). За результатами аналізу відомостей само оцінювання, інформації таблиці 2, сайту ЗВО, мережі Internet, зустрічі експертної групи з НПП встановлено, що викладачі, які залучаються до реалізації даної ОП, в цілому мають відповідність академічної та/або професійної кваліфікації заявленим цілям та програмним результатам навчання за даною ОП. Викладачі, які забезпечують реалізацію ОП та ПРН, працюють на різних кафедрах факультету. Однак більшість співробітників, які залучені до реалізації ОП, мають наукові інтереси та наукову активність саме в межах цієї ОП або суміжних ОП. Серед НПП, які задіяні у реалізації ОП, є викладачі, які мають видані монографії (Хатунцева С. М., Осіпов В. М.). Всі НПП за останні 5 років мають стажування, в тому числі 7 НПП - закордонні (Хатунцева С. М., Расторгуєва І. С., Алексєєва Г. М., Константінова В. М., Кара С. І., Салюк Б. А., Майвалдова О. В.). Всі викладачі мають методичні розробки із забезпечення ОК за даною ОП. Проте, при наявності у ряду НПП статей у зарубіжних виданнях, не у всіх викладачів, які залучені до реалізації даної ОП, є публікації у виданнях, що індексуються у базах Scopus або WoS. Так, публікації у періодичних виданнях, що індексуються у базах Scopus або WoS наявні у 7 НПП (Хатунцева С. М., Константінова В. М., Книш С. І., Сичікова Я. О., Крижко О. А., Салюк Б. А., Попова О. І.). Також слід звернути увагу на відсутність держбюджетних тем на ОП; участь не тільки студентів, а і викладачів (представлені сертифікати учасників) у міжнародних конференціях з дистанційною участю без доповідей.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура конкурсного добору викладачів є прозорою, регламентується «Положенням про проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників Бердянського державного педагогічного університету та укладення з ними трудових договорів (контрактів)» (<https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/08/polozhennia-konkurs-npp.pdf>). Під час конкурсного добору викладачів враховується необхідний рівень їх професіоналізму (академічна та професійна кваліфікація), про що експертна група отримала підтвердження під час зустрічі з академічним та адміністративним (начальник відділу кадрів Вруцька М. П.) персоналом. У випадку подання документів на конкурс декількома НПП на одну посаду керуються рівнем їх професіоналізму. Подібних ситуацій за даною ОП не було, але у ЗВО така практика існує. Контракт з кожним із НПП укладається індивідуально, відповідно їх академічної та професійної кваліфікації.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

У ЗВО співпрацюють з обласним, міським і районними відділами освіти. Так, проводяться зустрічі зі стейкхолдерами, на які запрошуються директори ЗЗСО м. Бердянська - №3 О.Онищенко, №11 М.Міщенко, №16 В.Греб; директор КУ «Центр комплексної реабілітації для дітей з інвалідністю» БМР В. Гребенщикова, директор КУ «Інклюзивно-ресурсний центр» БМР Т. Малусєва (<https://us.bdpu.org.ua/robocha-zustrich-steykholderiv-na-kafedri-biologhii-zdorov-ia-liudyny-ta-fizychnoi-reabilitatsii-berdians-koho-derzhavnoho-pedahohichnoho-universytetu.html>).

Побажання до вдосконалення ОП «Здоров'я людини. Фізична реабілітація» та споріднених ОП відображаються у відповідних відгуках-рецензіях (<https://bdpu.org.ua/faculties/ffv/structure-ffv/kaf-osnov-zdorovya/steykholdery/steykholdery-opp-zdorov-ya-lyudyny-fizychna-reabilitatsiya/>). У 2020 р. на кафедрі біології, здоров'я людини та фізичної реабілітації було створено Раду роботодавців, перше засідання якої відбулося в лютому 2020 р. Для реалізації ОП укладено угоди щодо всіх видів педагогічної практики з закладами середньої освіти. До проведення педагогічних практик залучаються вчителі шкіл з багаторічним досвідом. При проходженні практик викладачі групи забезпечення ОП (керівники практик) спілкуються з директорами та вчителями щодо якості підготовки здобувачів. Фахівці-практики (Л. Пилипенко, вчитель біології та основ здоров'я БНВК «Загальноосвітній навчальний заклад – дошкільний навчальний заклад» № 1 «Мрія»; Н. Ацентєєва, вчитель біології ЗЗСО м.

Бердянська №11 та інші) безпосередньо залучалися до керівництва педагогічною практикою здобувачів освіти. За останній рік проведені навчально-методичні семінари (<https://us.bdpu.org.ua/navchal-no-metodychnyy-seminar-dlia-maybutnikh-vchyteliv-biolohii-osnov-zdorov-ia-vchyteliv-reabilitolohiv-z-aktual-nykh-problem-vykladannia-dystsyplin-v-shkoli.html>), майстер-класи (<https://us.bdpu.org.ua/spivrobitnytstvo-vykladachiv-kafedry-biolohii-zdorov-ia-liudyny-ta-fizychnoi-reabilitatsii-z-zakladamy-osvity.html>).

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Підтвердження залучення до проведення аудиторних занять позаштатних професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти не отримано. Але у ЗВО для здобувачів вищої освіти проводяться навчально-методичні семінари за участю вчителів (Акентьєва Н. В., вчитель біології ЗЗСО м. Бердянська №11) (<https://us.bdpu.org.ua/navchal-no-metodychnyy-seminar-dlia-maybutnikh-vchyteliv-biolohii-osnov-zdorov-ia-vchyteliv-reabilitolohiv-z-aktual-nykh-problem-vykladannia-dystsyplin-v-shkoli.html>). У листопаді 2020 року відбувся майстер-клас «Шкіра людини, її функції. Визначення рівня рН» за участю вчителів-практиків КЗ «Веселівської районна різнопрофільної гімназії» Волошиної О.та Корвегіної В. (<https://us.bdpu.org.ua/spivrobitnytstvo-vykladachiv-kafedry-biolohii-zdorov-ia-liudyny-ta-fizychnoi-reabilitatsii-z-zakladamy-osvity.html>).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Система сприяння професійному розвитку викладачів відображена у «Положенні про організацію освітньої діяльності з підвищення кваліфікації керівних та педагогічних кадрів, спеціалістів установ і закладів освіти та фахівців за акредитованими напрямками, спеціальностями» (<https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/Polozhennya-pro-orhanizatsiyu-osvitn-oyi-diyal-nosti-z-pidvyshchennya-kvalifikatsiyi.pdf>). У ЗВО також розроблена «Внутрішня система забезпечення якості освітньої діяльності в БДПУ» (<https://bdpu.org.ua/public-information/quality-education/>). Університет згідно зі ст. 52 Закону України «Про вищу освіту» та Положенням про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти забезпечує підвищення кваліфікації НПП за вибраною ними формою та видом навчання не рідше одного разу на п'ять років. З такою ж періодичністю проводиться атестація НПП відповідно до рівня професійної майстерності («Положення про атестацію педагогічних працівників Бердянського державного педагогічного університету» (https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/Polozh_atest_PP_BDPU_sayt.pdf)). Також на базі ЗВО діє центр викладацької майстерності ARS DOCENDI («Положення про центр викладацької майстерності ARS DOCENDI Бердянського державного педагогічного університету https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/01/Ars_docendi.pdf)). Центром викладацької майстерності (<https://bdpu.org.ua/sekto-pidvyshchennia-kvalifikatsii/tse-nter-vykladatskoi-ma-ysternosti/>) з метою сприяння професійному розвитку проводяться курси підвищення кваліфікації для НПП БДПУ та інших ЗВО України з Інноваційних методик викладання та навчання у вищій школі, Педагогічної майстерності викладача вищої школи, Діджиталізації та цифрових інструментів у вищій освіті (https://docs.google.com/spreadsheets/d/1C-zwuq43gXJkoKZ_7GCdNMCovKwiaijawWFCuIF9n3M/edit#gid=0). Для оперативного інформування про можливості професійного саморозвитку створено телеграм-канал «Розвиток» (https://t.me/growth_edu). Під час зустрічі з НПП за даною ОП викладачі підтвердили актуальність тем підвищення кваліфікації, що пропонуються ЗВО, та можливість підвищити кваліфікацію у інших ВНЗ за обраними ними напрямками з подальшим впровадженням у освітній процес.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

За результатами фахової діяльності викладачів нагороджують грамотами, подяками та відбувається преміювання. Отримання матеріального та морального заохочення за останній рік від адміністрації ЗВО за різні види діяльності підтвердили близько третини викладачів під час зустрічі експертної групи з НПП, які задіяні у реалізації даної ОП. Підтримкою творчої наукової активності, сприянням розвитку молодих учених БДПУ опікується створена «Рада молодих учених» (<https://bdpu.org.ua/rmu/>).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Активна участь ЗВО у міжнародних грантових проектах. Наявність у НПП міжнародних стажувань/підвищення кваліфікації. Створення «Ради молодих учених» БДПУ для збереження кадрового потенціалу, телеграм-каналу «Розвиток» для інформування про можливості професійного саморозвитку, центр викладацької майстерності ARS DOCENDI.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Відсутність держбюджетних тем на ОП. Доцільність більш активного залучення професіоналів-практиків, роботодавців не лише до практик, а і до аудиторного освітнього процесу. Незначна кількість викладачів, що залучені до реалізації даної ОП, які мають публікації у виданнях, що індексуються у базах Scopus або WoS.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Сильними сторонами при реалізації ОП є активна участь ЗВО у міжнародних грантових проектах (для отримання фінансування на закупівлю нового обладнання, в тому числі для дистанційного навчання); наявність у НПП міжнародних стажувань/підвищення кваліфікації; проведення спільних заходів з фахівцями-практиками; функціонування телеграм-каналу та центру викладацької майстерності ARS DOCENDI для професійного саморозвитку НПП; створення «Ради молодих учених» БДПУ для збереження та підвищення рівня кадрового потенціалу. Проте окремі позиції в межах критерію мають потенціал для покращення. Зокрема, незначна кількість викладачів, які мають публікації у виданнях, що індексуються у базах Scopus або WoS. Однак виявлені недоліки не є суттєвими. Зважаючи на вищевказані сильні та слабкі сторони ОП, експертна група дійшла висновку, що ОП відповідає рівню В за Критерієм 6.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Матеріально-технічна база для реалізації ОП «Здоров'я людини. Фізична реабілітація» відповідає ліцензійним вимогам та вимогам провадження освітньої діяльності. Експертна група мала можливість в режимі онлайн-екскурсії ознайомитися з матеріально-технічною базою та інфраструктурою ЗВО. Перший поректор Гуренко О. І. разом з гарантом ОП Хатунцевою С. М. продемонструвала територію університету, яка складається з 5 корпусів, з яких 4 працює і в одному ведуться ремонтні роботи. На вході головного корпусу є бюсти відомих випускників БДПУ – бактеріолога Хавкіна В.А. та Шмідта П.П. Територія університету облаштована сучасними скульптурами (дерево бажань, зона вшанування жертв голодомору, пам'ятник вчителям та студентам, які загинули під час Другої Світової війни, парковочні місця для велосипедів, арт-об'єкт «Я люблю БДПУ»), які ініціювали члени студентського самоврядування, «Коло знань» встановлено до дня знань 1.09.2021), наявна рекреація «Алея історії БДПУ» біля головного корпусу університету, яка створена у рамках проекту «Яка твоя історія?»). Наявні два 5-ти поверхові гуртожитки на 340 та 240 місць, один з яких знаходиться на капремонті у рамках проекту «Надзвичайна кредитна програма для відновлення України». У гуртожитках та корпусах наявні безконтактні санітайзери, встановлено сучасну протипожежну сигналізацію та системи опалення, наявні спортмайданчики, альтанка, зони дозвілля, що свідчить про створені належні умови для добробуту студентів. Бібліотечний фонд налічує близько 272 тис. примірників, є достатнім для опанування здобувачами даної ОП. Бібліотека надає послуги безкоштовного вільного доступу до наукометричних баз, на сайті є репозитарій <https://dspace.bdpu.org/bitstream/123456789/29/1/Polozhennya%20pro%20Repozytariy.pdf> Наявний фонд рідкісної та цінної книги. Здобувачі даної ОП мають доступ до кабінету НУШ (5Б306), кабінет інноваційних технологій (5Б305) облаштовану за рахунок гранту TEMPUS, який оснащено сучасними лінгафонними приладами та сучасними комп'ютерами, лекційна аудиторія (5Б303), яка виглядає як зала засідань, кабінет основ здоров'я (5Б 108а), оснащений симулятором штучного дихання, тонометрами, навчально-психологічна лабораторія, лекційна аудиторія (5Б 302) для занять з біології, в якій наявні сучасні мікроскопи, навчальна психолого-консультативна лабораторія (<https://bdpu.org.ua/faculties/fppom/structure-fppom/nrkl/>). У аудиторіях наявні смартдошки (20 шт.) та лабораторія дистанційного навчання, де є сучасна техніка для організації дистанційного навчання, акустична система, саморегулююча камера з під'єднанням до мікроскопу, сучасні плакати, короткофокусні проектори. На території Університету діє вільний доступ Wi-Fi. На базі ЗВО є гімнастична зала, спортмайданчики, актова зала та центр викладацької майстерності ARS DOCENDI. Безпеку освітнього середовища ЗВО реалізовано злагодженою роботою ряду підрозділів (відділ охорони праці, навчальний, виховний, адміністративно-господарський відділи).

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької

та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів здійснюється на безоплатній основі, зокрема послуги бібліотеки, тренінгових аудиторій, програмного забезпечення. Інформацію було підтверджено під час інтерв'ювання студентів та викладачів. В БДПУ відкрито доступ до наукометричної та універсальної реферативної бази даних SCOPUS, видавництва Elsevier та до однієї із найбільших наукометричних баз даних Web of Science (<https://library.bdpu.org>). Взаємовідносини у спектрі “здобувач - викладач” є відкритими, з урахуванням студентоцентрованого підходу, засновані на взаємоповазі, що підтверджено в рамках фокус-зустрічей зі здобувачами та НПП.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Освітнє середовище задовольняє освітні потреби та інтереси студентів, що підтверджено дотриманням відповідних санітарно-гігієнічних вимог, охорони праці, пожежної безпеки. Під час спілкування зі здобувачами було встановлено, що систематично проводиться анкетування. Під час огляду матеріально-технічного забезпечення було підтверджено належним утриманням приміщень закладу. У 2021 р. в умовах поширення коронавірусної пандемії та запровадження карантинних обмежень, освітній процес та консультаційна робота викладачів переведено у он-лайн формат (https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/07/Distatcine_navchannia_2020.pdf). Для вирішення питань, що стосуються психічного здоров'я послуги надає Психологічно-консультативна лабораторія (керівник Радіонова М. С.). Університет ефективно співпрацює з представниками студентського самоврядування <https://bdpu.org.ua/student-government/composition-stud-rada/> та враховує ініціативи студентів щодо покращення освітнього простору.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка здобувачів здійснюється гарантом ОПП, працівниками деканату психолого-педагогічного факультету, викладачами кафедр та кураторами, профкомом студентів, психолого-консультативною лабораторією Університету. Зокрема, освітня підтримка здійснюється викладачами як безпосередньо під час занять, так і з використанням сучасних інформаційних технологій – відеоконференцій на платформах Zoom, Skype, Google Meet, платформи дистанційного навчання (Moodle <https://edu.bdpu.org/course/index.php?categoryid=12>, Google Classroom), хмарних сховищ (Google Disk), месенджерів (Viber, Telegram-канал «Розвиток»), видається газета «Університетське слово» <https://us.bdpu.org.ua/page/125>, електронної пошти, сайту університету (<http://bdpu.org/>), сторінки у соціальній мережі Facebook (<https://www.facebook.com/bspu.official1/>), YouTube – каналу (<https://www.youtube.com/channel/UC-rSLIVhnBD-Yq70MfvoEg>), що було підтверджено під час зустрічі з фокус-групами. Інформаційну підтримку здобувачі вищої освіти отримують на профільних кафедрах завдяки наявності документів навчально-методичного супроводу дисциплін, оприлюдненого переліку дисциплін за вибором https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/03/DVV-2021-2022-bakalavr_1.pdf. Певним категоріям студентів (особи з інвалідністю, вихідці з малозабезпечених сімей, діти батьків-учасників бойових дій) виплачується соціальна стипендія. Згідно з результатами анкетування (<https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/03/Anketa-dlia-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-OPP-Zdorovia-liudyny.-Fizychna-reabilitatsiia..pdf>), здобувачі у цілому задоволені вищезгаданим рівнем підтримки.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

В Університеті існує організаційний супровід студентів з особливими освітніми потребами, що регламентується у документі “Про організацію освітньої діяльності БДПУ” (https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/01/OOP_BSPU_2020.pdf). У рамках проекту TEMPUS IV «Підготовка педагогів та освітніх менеджерів до роботи з гетерогенними групами та організаціями» БДПУ отримав обладнання, яке дозволило створити та забезпечити роботу Компетентнісного центру інклюзивної освіти БДПУ (<https://bdpu.org.ua/tempus-4/kompetentnisnyu-tsentr-inkliuzivnoi-osvity/>), метою якого є поширення принципів інклюзивної освіти в освітньому середовищі, формування інклюзивної компетентності у майбутніх викладачів, координації зусиль адміністрації, структурних підрозділів, органів студентського самоврядування щодо створення належних умов для задоволення освітніх потреб студентів з особливими потребами. За результатами ознайомлення з матеріально-технічною базою встановлено, що БДПУ має працюючі ліфти в гуртожитку, пандуси при вході (підтверджено на відеогляді матеріально-технічної бази), наявні сучасні окремі вбиральні для здобувачів з особливими освітніми потребами. Для студентів з особливими освітніми потребами заняття організовують на першому поверсі навчального корпусу, так як в головному корпусі ліфт відсутній. З моменту започаткування ОП «Здоров'я людини. Фізична реабілітація» таких здобувачів немає.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Аналізуючи інтерв'ювання окремих фокус-груп (викладацький склад та студенти) можна зробити висновок, що в ЗВО існує чітка та зрозуміла процедура врегулювання ситуацій, пов'язаних з сексуальними домаганнями та дискримінацією у Бердянському державному педагогічному університеті https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/Duskrimin_BSPU_2020.pdf. Процедуру врегулювання конфлікту інтересів здійснюється відповідно до ЗУ «Про запобігання корупції», а саме за допомогою одного з нижченаведених заходів: усунення працівника від виконання завдання; встановлення додаткового контролю за виконанням працівником відповідного завдання; обмеження у доступі працівника до певної інформації; перегляду обсягу функціональних обов'язків працівника; переведення працівника на іншу посаду; звільнення працівника. Уповноважена особа, яка відповідає за запобігання корупції БДПУ Ігор Кальченко https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2019/11/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D1%81%D0%BA%D0%B0%D0%BD.pdf. Політику ЗВО стосовно корупції регламентовано Положенням про комісію з оцінки корупційних ризиків у Бердянському державному педагогічному університеті (http://bdpu.org/wpcontent/uploads/2020/04/Korup_ruzik_BSPU.pdf). Вищезгаданих проблем у закладі не виявлено.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Заслуговує на схвалення якісна робота бібліотеки. Наявність сучасного репозитарію. Оформлена представленість рідкісних видань. Під час зустрічей позитивним є якісна робота студентського активу, який є відкритим до конструктивного діалогу. Позитивною практикою є інформування здобувачів щодо навчальної діяльності та додаткових можливостей здійснюється за допомогою: сайту університету (<http://bdpu.org/>), сторінки у соціальній мережі Facebook (<https://www.facebook.com/bspu.official1/>), YouTube – каналу (<https://www.youtube.com/channel/UC-rSLIVhnBD-Yq7oMfvoEg>), telegram-каналу «Розвиток». Наявність WI-FI покриття на території ЗВО. Забезпеченість комп'ютерних класів необхідною кількістю відповідної техніки з ліцензійним програмним забезпеченням. Позитивним є увага Університету до осіб з особливими освітніми потребами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Незначна залученість здобувачів до роботи на платформі MOODLE. Створено перелік дисциплін за вибором, в яких не структуровано інформативне наповнення. Рекомендації: - покращити роботу дистанційної платформи Moodle; - структурувати силабуси освітніх компонентів, в яких зазначити інформацію щодо видів самостійної роботи за темами, прописати чіткі критерії оцінювання роботи здобувачів за кожними темами (бали за конкретні види роботи), дедлайни, список літератури до курсів доповнювався науковими доробками самих викладачів та включав би літературу за останні 5 років.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Позитивними практиками для реалізації даної ОП у ЗВО є достатні матеріально-технічні ресурси для реалізації даної ОП; розвинена інфраструктура університету; наявність безкоштовного доступу до інформаційних ресурсів та інфраструктури ЗВО; увага Університету до удосконалення інфраструктури ЗВО для осіб з особливими освітніми потребами; наявність інформаційних ресурсів з інформування здобувачів та НПП щодо навчальної діяльності та додаткових можливостей підвищення професійної майстерності. Проте окремі позиції в межах критерію мають потенціал для покращення. Зокрема, доцільно звернути увагу на наповнення методичними матеріалами дистанційної платформи Moodle та більш активне залучення здобувачів до роботи з нею. Однак виявлені недоліки не є критичними. Зважаючи на вищезгадані сильні та слабкі сторони ОП, експертна група дійшла висновку, що ОП відповідає рівню В за Критерієм 7.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

З інформації на сайті БДПУ, відомостей самооцінювання та акредитаційних зустрічей з'ясовано, що процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регулюються Положенням про освітні програми БДПУ (https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/02/OPP_BSPU_2019.pdf), Положенням про внутрішню систему забезпечення якості освіти у БДПУ (<https://bdpu.org.ua/public-information/quality-education/>), Положенням про опитування науково-педагогічних працівників, співробітників, здобувачів вищої освіти, випускників та роботодавців щодо якості освіти в БДПУ (https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/07/opytuvannia_BDPU.pdf). Збиранням, аналізом і узагальненням інформації про якість освітніх послуг у БДПУ займається навчальний відділ (<https://bdpu.org.ua/educational-department/position-of-department/>). Моніторинг освітніх програм та забезпечення їх оновлення належить до функцій сектору якості освіти (<https://bdpu.org.ua/sektor-iakosti-osvity/>). Реалізацію ОП «Здоров'я людини. Фізична реабілітація» було започатковано 2017 року і відтоді щорічно гарант, викладачі ОП, студенти, роботодавці та інші стейкхолдери вивчають якість освітнього процесу на ОП та вносять пропозиції щодо її оновлення. Стейкхолдери висловлюють пропозиції під час анкетувань, організованих студентським самоврядуванням, сектором якості освіти (<https://bdpu.org.ua/faculties/ffv/structure-ffv/kaf-osnov-zdorovya/anketuvanya/anketuvannia-opp-zdorov-ia-liudyny-fizychna-reabilitatsiia/>), зустрічей та інших заходів зворотного зв'язку (https://docs.google.com/forms/d/1DCTvpb_VclBV6evpJoGuHO3YfOMIyyWPADYowYu5YLc/viewform?edit_requested=true). Це підтверджується бесідами з фокус-групами, наданими на окремий запит протоколами засідань кафедри, рецензіями від роботодавців та інших стейкхолдерів (<https://bdpu.org.ua/faculties/ffv/structure-ffv/kaf-osnov-zdorovya/steykkholdery/steykkholdery-opp-zdorov-ya-lyudyny-fizychna-reabilitatsiya/>). При цьому усі пропозиції щодо оновлення ОП «Здоров'я людини. Фізична реабілітація» за спеціальністю 014 Середня освіта (Здоров'я людини) враховуються у освітній програмі «Біологія та здоров'я людини. Фізична реабілітація» за спеціальністю 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини), оскільки набір на ОП «Здоров'я людини. Фізична реабілітація» здійснювався тільки один раз 2017 року. У подальшому, у зв'язку із затвердженням нового переліку предметних спеціальностей спеціальності 014 «Середня освіта», за якими здійснюється формування і розміщення державного замовлення (наказ МОН № 506 від 12.05.2016), у БДПУ було запроваджено освітню діяльність за новою ОП «Біологія та здоров'я людини. Фізична реабілітація» і набір відбувався вже тільки на неї.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Зустрічі експертів зі здобувачами вищої освіти та представниками студентського самоврядування дозволили встановити, що студенти залучені до процесу удосконалення освітньої програми шляхом організації онлайн-анкетувань щодо процедур оцінювання, задоволеності змістом ОК, формами, методами викладання (<https://bdpu.org.ua/faculties/ffv/structure-ffv/kaf-osnov-zdorovya/anketuvanya/anketuvannia-opp-zdorov-ia-liudyny-fizychna-reabilitatsiia/>) та через участь представників студентського самоврядування у засіданнях кафедри біології, здоров'я людини та фізичної реабілітації, вчених рад факультету та університету (<https://bdpu.org.ua/student-government/position-sr/>), де вони можуть надати пропозиції щодо вдосконалення змісту ОП. Студентською радою університету створено анонімну анкету black book, для збору інформації про рівень викладання у БДПУ. Результати моніторингу якості ОП представлено на сайті університету (<https://bdpu.org.ua/sektor-iakosti-osvity/results-monitoring-quality-education/>). Студенти стверджують, що ними було запропоновано оновити блок дисциплін вільного вибору практико-орієнтованими ОК, зокрема додати дисципліну Методика формування репродуктивного здоров'я та статевого виховання дітей та молоді, вивчати яку їм надали можливість у 2019-2020 н.р., оскільки перелік дисциплін вільного вибору оновлюється щорічно, процедура вибору ОК з цього переліку знаходиться під контролем студентського самоврядування.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Роботодавці на зустрічі з експертами підтвердили, що вони систематично (2 рази на рік) залучаються до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості. Вони беруть участь у розширених засіданнях кафедри, де розглядаються пропозиції щодо змін ОП. 2020 року на кафедрі біології, здоров'я людини та фізичної реабілітації було створено Раду роботодавців, перше засідання якої відбулося в лютому цього ж року. ЗВО підписані угоди про співпрацю з відділом освіти виконавчого комітету Бердянської міської ради, КУ «Інклюзивно-ресурсний центр» Бердянської міської ради. При перегляді ОП роботодавцями було запропоновано запровадити ОК Вікова анатомія і фізіологія (замість Вікової фізіології), виокремити ОК Генетика, Фізіологія вищої нервової діяльності, Фітотерапія, рекомендовано ОК Теорія та технології оздоровчо-рекреаційної рухової активності вивчати в шостому семестрі (<https://bdpu.org.ua/faculties/ffv/structure-ffv/kaf-osnov-zdorovya/steykkholdery/steykkholdery-opp-zdorov-ya-lyudyny-fizychna-reabilitatsiya/>). Слід зазначити, що більшість цих рекомендацій, як уже зазначалось, була врахована у іншій освітній програмі «Біологія та здоров'я людини. Фізична реабілітація», виключення становить дисципліна Фітотерапія, що належить до вибіркового і включена до переліку дисциплін вільного вибору даної ОП (<https://bdpu.org.ua/sylabusy-kafedra-biolohii-zdorov-ia-liudyny-ta-fizychnoi-reabilitatsii-4-kurs-opp/>).

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

У навчальному відділі ЗВО створено сектор працевлаштування (<https://bdpu.org.ua/employment/>), що займається збиранням інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників. Перший випуск здобувачів на ОП відбудеться цього року, проте у ЗВО вже існує практика контролю та узагальнення інформації щодо працевлаштування випускників споріднених спеціальностей, з ними підтримуються зв'язки, випускники залучаються до процесу обговорення ОП, керування практикою студентів і т. ін., про що свідчить експертна зустріч з роботодавцями. Дані щодо кар'єрного шляху випускників аналізуються на засіданнях вченої ради університету. Як стверджують керівник сектору і гарант, вакансії для працевлаштування випускників ОП наявні у Бердянську, Волновасі, Селідове (Донецька обл.), студенти можуть дізнатись про це на відповідній сторінці сайту (<https://bdpu.org.ua/vacancy-ffv/>).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Як показано у відомостях СО та обговорено у бесідах з гарантом та НПП, система забезпечення якості ЗВО реагує на недоліки ОП згідно з Положенням «Про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності БДПУ» (https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/02/VSZYaO_BSPU_2019.pdf), Положенням про опитування науково-педагогічних працівників, співробітників, здобувачів вищої освіти, випускників та роботодавців щодо якості освіти в БДПУ (https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/07/opytuvannia_BDPU.pdf). За твердженням академічного персоналу, у процесі моніторингу освітньої діяльності за ОП було з'ясовано, що обсяг ОК, запланований на дисципліни психолого-педагогічного та методико-практичного спрямування, варто збільшити відповідно до пропозицій здобувачів. У зв'язку з цим було додано до переліку ОК вільного вибору здобувачів такі дисципліни, як Заповідна справа, Методика формування репродуктивного здоров'я та статевого виховання дітей та молоді, Основи нейропсихологічної діагностики та корекції, Освітнє право, Інтерактивний курс англійської мови, Фізкультурно-оздоровча робота в закладах загальної середньої освіти тощо. Також викладачами ОП було виявлено, що в навчальному плані за ОП обсяг практичної підготовки здобувачів ВО становить 24 кредити, що не відповідає вимогам Концепції розвитку педагогічної освіти (наказ МОНУ від 17.07.2018р. № 776), невідповідність було усунуто при реалізації іншої ОП «Біологія та здоров'я людини. Фізична реабілітація»: як зазначалось, з 2018 року набір на ОП «Здоров'я людини. Фізична реабілітація» не проводився.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ОП «Здоров'я людини. Фізична реабілітація» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти проходить первинну акредитацію.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Контроль за якістю освітнього процесу регулюється Положенням про внутрішню систему забезпечення якості освіти у БДПУ (<https://bdpu.org.ua/public-information/quality-education/>) та діяльністю навчального відділу і сектору якості освіти (<https://bdpu.org.ua/sektoir-iakosti-osvity/>). Внутрішня система забезпечення якості освіти об'єднує всі структурні підрозділи ЗВО і всіх учасників освітнього процесу, в тому числі студентську раду, наглядову раду, ректорат, деканат, кафедру, НПП, здобувачів та зовнішніх стейкхолдерів. Відповідно всі члени академічної спільноти залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП: беруть участь у розробці, реалізації, моніторингу ОП, аналізують його результати та вносять пропозиції стосовно усунення недоліків, у тому числі через онлайн-анкетування (<https://bdpu.org.ua/sektoir-iakosti-osvity/questionnaire/>). Ректорат відповідає за організацію та вдосконалення освітнього процесу в ЗВО, наявність затверджених навчальних, робочих планів та програм, графіків освітнього процесу, перевірку достатності методичного забезпечення з дисциплін; організаційно-методичного забезпечення всіх видів практики та проведення атестації здобувачів вищої освіти, ректорських контрольних робіт (<https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2018/03/Statut.pdf>). Деканат опікується формуванням педагогічного навантаження кафедр, якістю розподілу навантаження між викладачами; контролем за дотриманням розкладу занять, періодичним відвідуванням занять, їх обліком і аналізом, контролем за своєчасним оформленням результатів поточного та підсумкового контролів, про що регулярно звітує на вчній раді факультету (https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/Polozhennia-pro-fakul-tet_2019.pdf). Кафедра забезпечує виконання планів навчальної, методичної, наукової, організаційної роботи; підготовку НПП навчальних та робочих навчальних програм, силабусів, відвідування протягом року всіх типів занять (https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/kafedra_2019.pdf). НПП проводять аудиторні заняття, поточний і підсумковий контроль,

керують самостійною роботою здобувачів, здійснюють взаємовідвідування занять; стейкхолдери в процесі постійної взаємодії із ЗВО та через участь в анкетуваннях, опитуваннях вносять пропозиції щодо підвищення якості освіти. Академічна спільнота залучається до забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях співробітників ЗВО та здобувачів вищої освіти; у ЗВО забезпечений доступ до системи «StrikePlagiarism» (https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/10/perevirka_Plahiat1.pdf).

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Студенти залучені до удосконалення освітнього процесу шляхом організації онлайн-анкетувань стосовно процедур оцінювання, задоволеності змістом ОК, формами, методами викладання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

ЗВО докладє значних зусиль для забезпечення якості ОП, але більшість рішень щодо удосконалення освітньої діяльності стосуються спорідненої освітньої програми, оскільки набір на дану ОП було припинено 2018 року.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Система моніторингу якості ОП, врахування побажань зацікавлених сторін та їх реалізація в ОП є позитивною практикою. Проте більшість рішень щодо удосконалення освітньої діяльності стосуються спорідненої освітньої програми, оскільки набір на дану ОП було припинено 2018 року. Зважаючи на вищезазначені сильні та слабкі сторони ОП, експертна група дійшла висновку, що ОП відповідає рівню В за Критерієм 8.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Під час аналізування акредитаційної справи проведено оцінку веб-сайту БДПУ на предмет інформативності та доступності необхідної інформації за ОП «Здоров'я людини. Фізична реабілітація» для здобувачів та інших стейкхолдерів. Нормативно-правове забезпечення освітнього процесу в Університеті є загальнодоступним та розміщене на сайті ЗВО <https://bdpu.org.ua/>. Учасники зустрічей заповнили експертну групу, що ознайомлені з відповідними правилами і процедурами, що регулюють їх права та обов'язки. Ці правила і процедури є зрозумілими.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На сайті ЗВО розміщено оновлений проект ОП 2021 («Біологія та здоров'я людини. Фізична реабілітація»): <https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/04/Projekt-1-kurs-OPP-Biologiia-ta-zdorovia-liudyny.-Fizyczna-reabilitatsiia.pdf>). Громадське обговорення щодо проекту ОП ще триває. Експертній групі надано ОП «Здоров'я людини. Фізична реабілітація» <https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/03/1-kurs-OPP-Biologiia-2020.pdf>, затверджену Вченою радою БДПУ від 25.07.2020 року протокол №9. Під час зустрічі із роботодавцями було встановлено, що вони подавали свої зауваження та пропозиції.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та

компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Експертами встановлено, що ОП «Здоров'я людини. Фізична реабілітація» оприлюднено на офіційному сайті ЗВО <https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/03/1-kurs-OPP-Biologhiia-2020.pdf>, подано мету, очікувані результати навчання та компоненти. Також на офіційному сайті закладу наявні ОП «Здоров'я людини фізична реабілітація» (2017 р). Надалі ОП «Біологія та здоров'я людини. Фізична реабілітація» 2018 р. (<https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/03/3-kurs-OPP-Biologhiia-2018.pdf>), 2019 р. (<https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/03/2-kurs-OPP-Biologhiia-2019.pdf>) та проект ОП 2021 р. (<https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/04/Proiekt-1-kurs-OPP-Biologhiia-ta-zdorovia-liudyny.-Fizychna-reabilitatsiia.pdf>), які дають змогу прослідкувати основні зміни ОП та показники цих змін. На офіційному сайті ЗВО оприлюднено реєстр освітніх програм підготовки бакалаврів 2020 року (<https://bdpu.org.ua/opp/bakalavr/pb-2020/>), зокрема ОП «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини. Фізична реабілітація)» (https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/03/014_SO_Biolog-1.pdf), затверджена вченою радою БДПУ протокол № 9 від 25 червня 2020 року. На сайті ЗВО також оприлюднені силабуси дисциплін циклу професійної та загальної підготовки, що викладаються на ОП, що акредитується (<https://bdpu.org.ua/faculties/fppom/structure-fppom/kaf-pedagogiky/elearning-kaf-pedagogiky/sylabusy/>, [https://bdpu.org.ua/faculties/gef/structure-gef/kaf-istor/elearning-kaf-istor/sylabusy/bakalavr-3/sylabusy-navchalnykh-dystsyplin-2020/014-serednia-osvita-zdorov-ia-liudyny/](https://bdpu.org.ua/faculties/gef/structure-gef/kaf-istor/elearning-kaf-istor/sylabusy/bakalavr-3/sylabusy-navchalnykh-dystsyplin-2020/014-serednia-osvita-zdorov-ia-liudyny)).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Освітня діяльність за ОП «Здоров'я людини. Фізична реабілітація» є прозорою, вся інформація оприлюднена на офіційному сайті ЗВО та сторінці кафедри, яка реалізує дану ОП. Всі учасники освітнього процесу та зацікавлені особи мають змогу внести свої пропозиції, наявне швидке реагування на подані рекомендації стейкхолдерів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Офіційний сайт Бердянського державного педагогічного університету має малоінформативні поля та є важким для знаходження потрібної інформації. Доцільним було б розмістити на сайті ЗВО прями посилання на ОП та робочі програми до них (у розрізі спеціальності-спеціалізації-роки), що надасть змогу учасникам освітнього процесу прослідкувати тенденцію розвитку ОП).

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Сильними сторонами є оприлюднення на офіційному сайті ЗВО та сторінці кафедри, яка реалізує дану ОП, інформації щодо освітньої діяльності за ОП «Здоров'я людини. Фізична реабілітація». Проте окремі позиції в межах критерію мають потенціал для покращення. Зокрема, сайт ЗВО має малоінформативні поля та є важким для знаходження потрібної інформації. Однак виявлені недоліки не є суттєвими. Зважаючи на вищевказані сильні та слабкі сторони ОП, експертна група дійшла висновку, що ОП відповідає рівню В за Критерієм 9.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Експертна група дякує за сприяння роботі керівництву ЗВО, гаранту ОП Хатунцевій С. М. Окрема подяка першому проректору ЗВО Гуренко О. І. за інформативний відеоогляд у режимі реального часу території БДПУ та матеріальної бази структурних підрозділів, що стосуються реалізації освітнього процесу даної ОП.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Копійка Віра Вікторівна

Члени експертної групи

Кушакова Ірина Валеріївна

Пристапа Яна Вячеславівна